

ಅಪಮಾನವಾದರೆ ಒಳಿತು

- 1. Ref.:** Shri Purandara Dasara Sahitya Part – 2, Aartha Bhaava, edited by Shri Betageri Krishna Sharma and Shri Bengeri Huchha Rayaru, page No. 64.
- 2. Ref.:** Purandara Sahitya Darshana, Samputa 1, Jeevana Darshana edited by Prof. S.K. Ramachandra Rao, page No. 161.
- 3. Ref.:** Dasara Padagalu – Purandara Dasara Keerthane, Samyukta Samputa, Edited by Shri Pavanje Gururao, Sriman Madhwa Siddantha Granthalaya, Udupi, page No. 29.
- 4. Note:** The wordings mainly are as per Ref. 1 (given without highlights). The lyrics in Ref. 2 & Ref. 3 are similar to Ref. 1 except few differences which are marked in **yellow highlights**.
- 5. Note:** The singer has followed the wordings in Ref. 3.

ರಾಗ: ಪೂರ್ವಿ

ತಾಳ: ಅಟ

ಅಪಮಾನವಾದರೆ (ಒಳ್ಳಿತು) (ಒಳಿತು) || ಪ ||

ಅಪರೂಪ ಹರಿನಾಮ ಜಪಿಸುವ ಮನುಜಗೆ || ಅಪ ||

ಮಾನದಿಂದ ಅಭಿಮಾನ ಪುಟ್ಟುವುದು

ಮಾನದಿಂದ ತಪ ಹಾನಿಯಾಗುವುದು

ಮಾನಿ (ಕೌರವನಿಗೆ) (ದುರ್ಯೋಧನಗೆ) ಹಾನಿಯಾಯಿತು ಅನು-

ಮಾನವಿಲ್ಲ ಮಾನಾಪಮಾನ ಸಮರಿಗೆ || 1 ||

ಅಪಮಾನದಿಂದಲಿ ತಪ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು

ಅಪಮಾನದಿಂದ ಪುಣ್ಯ ಸಫಲವಾಗುವುದು

ಅಪಮಾನದಿಂದಲಿ ನೃಪ ಧ್ರುವ ರಾಯಗೆ

ಕಪಟ ನಾಟಕ ಕೃಷ್ಣ ಅಪರೋಕ್ಷನಾದನು || 2 ||

ನಾನೇನ ಮಾಡಲಿ ಯಾರಲ್ಲಿ ಪೋಗಲಿ

ಕಾನನ ಚರರಾರಾಧ್ಯ ನೀನಿರಲು

ದೀನ ರಕ್ಷಕ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆ
ಏನು ಬೇಡನೆಗಪಮಾನವೇ ಇರಲಿ || 3 ||

ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

(ನಿತ್ಯಯಾತ್ರೆಗೆ ಬರುವ ಹರಿದಾಸರನ್ನು ಹೀನಾಯದಿಂದ ಕಾಣುವ ಜನ ಇಲ್ಲದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಜರಿಯುವುದನ್ನು ಮೂದಲಿಸುವುದನ್ನು ದಾಸರು ಕೇಳಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದುಗುಡಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಸಮಾಧಾನ ಚಿತ್ತರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮಗೆ ತಾವೇ ಆಡಿಕೊಂಡ ಮಾತು ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.)

ಮಾನದಿಂದ ಅಭಿಮಾನ - ಮಾನವೆಂದರೆ ಜನರು ತೋರಿಸುವ ಮನ್ನಣೆ, ಗೌರವ; ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಮ್ಮೆ ಒದಗುವುದು ಅಭಿ-ಮಾನ (ತನಗೆ ತಾನೇ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನ್ನಣೆ, ಗೌರವ.)

ತಪ ಹಾನಿಯಾಗುವುದು - ಹರಿದಾಸರ ತಪಶ್ಚರ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 'ಹರಿಯು ಪರಮ, ಸರ್ವ ಸಮರ್ಥ; ಜೀವನು ಅಲ್ಪ, ದುರ್ಬಲ' ಎಂಬ ನಿಲುವು ಆಧಾರಭೂತವಾದುದು. ತಾನೇ ಬಲವಂತನೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ತಪಸ್ಸು ಕೆಡುವುದು.

ಮಾನಿ ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ - ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ಒದಗಿದ ಭಂಗವೆಲ್ಲ ಅವನ ಅಭಿಮಾನದ ಫಲವಾಗಿಯೇ. ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯೆಂಬ ಅರಿವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ತನ್ನ ಹೆಮ್ಮೆಗೆ ಊನ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ; ಹಾಗೆ ಅವನು ಕೆಟ್ಟ.

ಅಪಮಾನದಿಂದಲಿ ನೃಪ ಧ್ರುವರಾಯಗೆ - ದುರ್ಯೋಧನನ ದೃಷ್ಟಾಂತಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಧ್ರುವನ ದೃಷ್ಟಾಂತ. ತಂದೆಯ ತೊಡೆಯ ಮೆಲೆ ಕೂಡಲು ಹೋದ ಹುಡುಗನನ್ನು ಮಲತಾಯಿ ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಹಳಿದುದೇ ಧ್ರುವನು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಕಾನನ = ಅಡವಿ,

ಚರರಾರಾಧ್ಯ = moving persons worthy of high respect = Sages

ಕಾನನ ಚರಾರಾಧ್ಯ - ಕಾನನಚರರು ಎಂದರೆ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುವ ತಾಪಸಿಗಳು; ವನೌಕಸರು. ಅವರಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನು.

Classification: Keerthane

Ankita: purandara vittala

Location: NA

Category: jeevana darshana

Sub-Category: Krishna, apamana, kaadu, japa, punya, Dhruva, kourava, abhimana, huttu, tapa, arasa,

Pravachana: Vid. Mannur Ramachandrachar.

Explanation: Dr. A. B. Shamachar, Bengaluru.